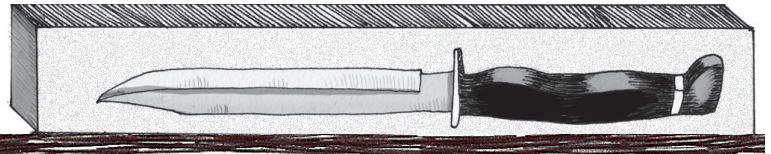

Ceistean agus Freagairtean

Thoir sùil air paragraf 1.**1. Ciamar a tha an sgrìobhadair a' cruthachadh faireachadh bagarrach tro ìomhaigheachd agus taghadh fhaclan?**

Tha faireachadh bagarrach, eagalach air a chruthachadh tro chleachdadh fhaclan leithid “corragan iarainn”. Tha na faclan seo a' cruthachadh ìomhaigh gu bheil an neach seo làidir agus cruaidh mar iarann. Tha an sgrìobhadair a' togail air an ìomhaigh seo de mheatailt nuair a tha e ag ràdh gun robh “cogais mheirgeach” aig an duine seo. Tha seo a' cruthachadh ìomhaigh de chogais nach buin ri mac-an-duine idir, ach gu bheil a' chogais meirgeach mar mheatailt. Tha an abairt “craiceann fallasach” a' cur ris an fhaireachadh bhagarrach a tha a' ruith tron chiad pharagraf. Tha seo a' dèanamh follaiseach gu bheil an t-eagal oirre agus gu bheil seo a' toirt buaidh air a corp.

Thoir sùil air paragraf 3.**2. Ainmich dà abairt a tha a' toirt fa-near dhan leughadair gu bheil Màiri air a bhith san t-suidheachadh seo roimhe?**

“aon uair eile”

“bha coltas àraid air an turas seo”

“Chan fhac i a-riamh san staid seo e”

Thoir sùil air paragraf 4.**3. (a) Dè am meatafor a tha a' nochdadh sa pharagraf seo?**

“thuit i chun an làir mar dhoile”

(b) Ciamar a tha an samhla seo èifeachdach?

Tha e a' cruthachadh dealbh ann an inntinn an leughadair gu bheil Màiri mar dhoile, 's dòcha beagan lag. Tha seo a' ciallachadh gu bheil i mar bhoireannach nach eil beò, boireannach aig nach eil smachd air a corp fhèin. Tha e cuideachd a' toirt oirnn a chreidsinn gu bheil duine eile a' dèiligeadh rithe mar nach robh innte ach dèideag. Dh'fhaodadh cuideachd gu bheil an sgrìobhadair a' feuchainn ri ìomhaigh de neoichiontas a chruthachadh far a bheilear a' faicinn Màiri mar phàiste aig nach eil cothrom air na tha a' tachairt dhi.

4. Dè tha sònraichte mu fhaid a' pharagraf mu dheireadh agus carson a tha seo èifeachdach?

Tha i uabhasach goirid.

Tha e èifeachdach a chionn 's gu bheil e a' tarraing aire an leughadair chun a' pharagraf seo. Tha e a' cur ris na tha a' tachairt san sgeulachd – tha an duine air Màiri a leigeil às agus tha i a' tuiteam gu làr agus a' faighinn a h-anail air ais. Tha an còrr den sgeulachd air a bhith làn trod agus sabaid, ach tha am pìos seo sìtheil, agus mar sin, tha e freagarrach gu bheil e a' seasamh a-mach mar pharagraf leis fhèin.

Coimhead air duilleag 138.

“Chuir e an sgian gu luath agus gu domhainn na stamaig...”

5. Inns, nad fhaclan fhèin, carson nach eil dùil aig an leughadair ris an tachartas seo san sgeulachd.

Tha an duine dìreach air a ràdh ri Màiri gu bheil e a' dol a thoirt dhi “aon chothrom eile”. Thathar a' tuigsinn gu bheil e a' dol a thoirt dhi cothrom eile an t-airgead fhaighinn thuige. Mar sin, chan eil dùil againn gun sàth e sgian innte – gu dearbh chan eil sinn cinnteach aig an àm dè thachair.

6. (a) Dè an samhla a tha a' nochdadh sa pharagraf mu dheireadh?

“ann an dathan rùbaidh agus sgàrlaid, bha an fhuil thiugh a' deàradh.” — a' cur fa ar comhair gu bheil an fhuil mar sheudan.

(b) Minich carson a tha an samhla seo èifeachdach.

Tha e èifeachdach a chionn 's gu bheil e a' dèanamh coimeas eadar a fuil agus rudan luachmhor. Tha seo a' toirt oirnn smaointinn gur e rud prìseil a tha i a' call nuair a tha i na sìneadh a' call na fala. Tha e làn ìoranaid gu bheil an sgrìobhadair a' dèanamh coimeas eadar a fuil agus rudan àlainn leithid seudan prìseil a' deàlradh ann an solas na sràide. Tha e inntinneach gu bheil an sgrìobhadair a' faicinn gur e an solas seo a tha a' toirt air a fuil a bhith "a' deàlradh" – agus tha seo a' sealltainn gu bheil rudan oillteil a' tachairt tron oidhche.

Tha an aon ìomhaigh a' nochdadh nas tràithe san sgeulachd nuair a tha an sgrìobhadair ag innse dhuinn gu bheil "lainnir na sgeine shalaich a' deàlradh ann an solas na sràide..." Tha seo a' dèanamh ceangal eadar an lainnir a tha sinn a' faicinn aig an toiseach agus an fhuil a' dòrtadh air sàillibh 's gun deach a sàthadh an seo... Cuideachd, tha e iongantach gu bheil an sgrìobhadair a' dèanamh coimeas eadar lainnir na sgeine agus fuil rùbaidh a' deàlradh.

Coimhead air duilleag 139.**7. (a) Dè tha sònraichte mu na seantansan san dàrna paragraf ?**

Tha na seantansan uabhasach goirid.

(b) Carson, nad bheachd-sa, a tha seo èifeachdach?

Tha seo èifeachdach a chionn 's gu bheil structar nan seantansan a' samhlachadh mar a tha a' tachairt san sgeulachd. Tha na seantansan goirid a' toirt dhuinn dealbh dhi a' gabhail nan drogaichean gun smaoineachadh – bha i gan togail agus gan sluigeadh. Tha an sgrìobhadair dìreach a' toirt dhuinn an fhiosrachaidh ann an dòigh a tha dubh agus geal: "Sheachain i iad an toiseach... Mu dheireadh, ghabh i dhà. Cho furasta ri sin. Mar a shluigeadh neach aspirin". Chan eil sinn a' faighinn fiosrachadh a bharrachd na sin anns na seantansan goirid seo.

8. (a) Dè an samhla a tha a' nochdadh san dàrna paragraf air an duilleig seo?

"...bha a h-uile rud mun cuairt oirre na smàl dhathan agus fhuaimean"

(b) Minich carson a tha an samhla seo èifeachdach.

Tha e èifeachdach oir tha e ag innse dhuinn gu soilleir a' bhuidh a bha aig na drugaichean air a h-inntinn: dathan eadar-dhealaichte agus fuaimean fa leth a' tighinn còmhla nam breislich – suidheachadh cunnartach pearsanta air nach robh smachd sam bith aice.

9. Tagh abairt bhon dhuilleig 139 a tha a' sealltainn nach robh càirdeas dlùth eadar i fhèin agus a màthair.

“Chan fhaca i sin (aodann a màthar) bho chionn còrr is bliadhna.” “Dhìochuimhnich i a h-uile droch rud a thuir iad ri chèile.”

10. Nad bheachd-sa, dè thug air Màiri tighinn chun a' cho-dhùnaidh gum bu chòir dhi feuchainn ris an càirdeas eadar i fhèin 's a màthair a chàradh?

Tha Màiri a' tuigsinn gu bheil i ga faighinn fhèin ann an suidheachadh èiginneach far am faodadh i a beatha a chall. Bhiodh an t-eagal oirre an cùl na h-ambaileans agus bha i ag iarraidh luchd a gràidh timcheall oirre. Ged nach robh Màiri a-nis faisg air a màthair, tha cuimhne aice air àm nuair a bha iad faisg, agus tha miann aig Màiri tilleadh chun an ama sin – tilleadh gu na “làithean neo-chiontach”. Tha Màiri a' tuigsinn gur e a giùlan fhèin as coireach ris an t-suidheachadh anns a bheil i an-dràsta agus an suidheachadh eadar i fhèin agus a màthair. Agus, le sin, tha Màiri a' sìneadh a-mach a làimh – tha a làmh a' samhachadh càirdeas.

Coimhead air duilleag 140.

“...mapa de gach àite san robh i a' stobadh snàthad.”

11. Dè cho èifeachdach 's a tha an samhla seo?

Tha an samhla seo èifeachdach a chionn 's gu bheil an sgrìobhadair a' dèanamh coimeas eadar na làraich a dh'fhàg na snàthadan air a gàirdean agus mapa. Tha seo èifeachdach a chionn 's gu bheil am facal “mapa” a' toirt oirnn smaointinn air rudeigin cuideachail, feumail a tha a' toirt fiosrachadh dhuinn agus a tha gar cuideachadh gus a dhol air an t-slighe cheart. Tha am “mapa” seo ag innse sgeulachd beatha Màiri. Tha e mar shamhla gun robh i air an t-slighe cheàrr na beatha leis gun robh i a' gabhail dhrogaichean. Tha am “mapa” de na làraich a dh'fhàg na snàthadan mar fhianais air an t-slighe cheàrr air an robh i, ann an eachdraidh a beatha gu ruige seo.

Coimhead air a' pharagraf mu dheireadh den sgeulachd.**12. Dè an samhla a tha a' nochdadh? Inns nad fhaclan fhèin dè cho èifeachdach 's a tha seo.**

“gràdh agus dòchas ga còmhach mar phlaide”.

Tha e èifeachdach oir tha e a' sealltainn dhuinn mar a tha Màiri a' faireachdainn. Tha e làn ìoranais gu bheil i a' faireachdainn gràdh agus dòchas nuair a tha i na laighe ann an cùl ambaileans an dèidh do chuideigin air an robh i eòlach a sàthadh gu dona. A dh'aindeoin 's gu bheil i ann an cunnart a beatha, tha i a' faireachdainn dòchas seach gu bheil i air a chur roimhe na h-inntinn feuchainn ris an càirdeas eadar i fhèin agus a màthair a thogail a-rithist. Tha na cuimhneachan a th' aice bho h-òige a' toirt oirre faireachdainn sàbhailte. Tha fios aig Màiri gu bheil a beatha gu bhith nas fheàrr bhon àm seo a-mach.

Beachdaich air an sgeulachd air fad.**13. A bheil thu a' meas tiotal na sgeulachd freagarrach agus èifeachdach?**

Mìnch do fhreagairt le fianais bhon teacsa.

Tha an tiotal air leth freagarrach agus èifeachdach. Tha na faclan “aon chothrom eile” air an ath-aithris anns an sgeulachd. Tha seo freagarrach seach gu bheil an sgeulachd mu nighean a fhuair aon chothrom eile air a beatha. Tha an sgeulachd a' fosgladh le suidheachadh far a bheil duine a' bagairt air Màiri, ag iarraidh airgead bhuaipe. Tha an duine seo ag aontachadh ‘aon chothrom eile’ a thoirt do Mhàiri, agus le seo, tha sinn a' tuigsinn gu bheil e a' dol a thoirt dhi barrachd ùine airson an t-airgead fhaighinn thuige. Ach cho luath 's a tha e air na briathran seo a ràdh, tha e ga sàthadh. Tha an leughadair a' smaointinn gu bheil seo neònach seach gun do gheall e cothrom eile a thoirt dhi.

Tha an ath earrann den sgeulachd a' dèiligeadh ris na faireachdainnean a th' aig Màiri agus i ann an cùl na h-ambaileans. Tha Màiri a' tighinn gu tuigse air choireigin gu bheil a dòigh-beatha air a bhith ceàrr, gu bheil i air a bhith a' gabhail dhrogaichean, gu bheil i ann am fiachan, gu bheil i ann an cunnart a beatha a chall agus gu bheil i air cridhe a màthar a bhriseadh cho dona leis an dol a-mach aice agus nach eil i fiù 's ga faicinn tuilleadh. San ambaileans, tha i a' tuigsinn gu bheil dha-rìribh “aon chothrom eile” aice – aon chothrom eile air a beatha a chur ceart agus aon chothrom eile air an càirdeas eadar i agus a màthair a chur ceart.

Tha an sgeulachd a' dùnadh leis na faclan “Abair dòigh air aon chothrom eile.” Tha seo a' sealltainn dhuinn an ìoranais a th' ann gun tug an duine seo aon chothrom eile dhi le bhith ga sàthadh. Mura b' e gun do rinn e an t-eucoir uabhasach sin, 's dòcha nach

biodh Màiri air tuigsinn cho fìor chunnartach 's bha an dòigh-beatha aice. Mura b' e gun do shàth e i, 's dòcha nach biodh i air cothrom eile fhaighinn a beatha a chur air slighe na b' fheàrr.

